

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT

la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 353 din 16.11.2021)

Lectura II

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, inițiativă legislativă a unui grup de deputați și comunică următoarele.

Prin proiectul de lege se urmărește reintegrarea în societate a persoanelor private de libertate, prevenirea și repararea prejudiciului suportat din cauza condițiilor rele de detenție, dar și o măsură de depopulare a instituțiilor de detenție, precum și descărcarea organelor procuraturii și instanțelor de judecată de cauze penale care trebuie examinate sau soluționate.

În data de 7 decembrie 2021 proiectul a fost supus audierilor publice.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 9 decembrie 2021.

La pregătirea proiectului pentru lectura a doua au fost examinate amendamentele deputaților, avizul Guvernului, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, raportul de expertiză anticorupție, propunerile autorităților/instituțiilor interesate, care se conțin în sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

Comisia juridică, numiri și imunități a acceptat propunerea deputatului Veronica ROȘCA privind completarea art.6 alin.(1) lit.c) din proiect cu textul „art.213”.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, propune proiectul de lege nr. 353 din 16.11.2021 spre examinare și adoptare în lectură a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Olesia STAMATE
Președintele Comisiei

SINTEZA

**a amendamentelor, propunerilor și obiectivelor la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova
(nr. 353 din 16.11.2021)
lectura II**

	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiectivei	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
<p align="center">L E G E</p> <p>privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova</p> <p><i>În legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, conducând-se de principiile umanismului, de prevederile Convenției Europene pentru drepturile Omului, Pactului Internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, luând în considerație mecanismul compensatoriu aplicat drept rezultat al condițiilor de detenție al persoanelor condamnate cu privațiune de libertate și în temeiul art. 66 lit. p) și art. 72 alin. (3) lit. o) din Constituția Republicii Moldova,</i></p>	<p>Guvernul Republicii Moldova</p> <p>Prin prisma prevederilor art. 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, din clauza de adoptare se va exclude textul „În legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, conducând-se de principiile umanismului, de prevederile Convenției Europene pentru drepturile Omului, Pactului Internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, luând în considerație mecanismul compensatoriu aplicat drept rezultat al condițiilor de detenție al persoanelor condamnate cu privațiune de libertate și”. Textul respectiv ține de conținutul notei informative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Clauza de adoptare va avea următorul cuprins: „În temeiul art. 66 lit. p) și art. 72 alin. (3) lit. o) din Constituția Republicii Moldova, ”</p>
<p>Art. 1. – (1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv față de persoanele învinuite și inculpate și persoanelor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă se încadrează în prevederile art. 2 – 5, 7 – 9 ale prezentei legi.</p> <p>(2) Aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate se decide de Comisia specială privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – Comisia specială),</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova</p> <p>La alin. (1), după cuvântul „persoanele” se introduce cuvântul „bănuite”. Considerăm judicioasă includerea în lista beneficiarilor amnistiei și a persoanelor bănuite, or amnistia intervenită înainte de condamnarea infractorului atrage înlăturarea răspunderii penale a acestuia. Completarea se va face la următoarele articole: art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (2), art. 6 alin. (1) lit. b), c), e), f), art. 10 alin. (2). De altfel, pentru a beneficia de aplicarea amnistiei va fi necesar de recunoscut bănuitul în calitate de învinuit și doar ulterior i se</p>	<p>Se acceptă</p>

instituită în acest sens, de către Ministerul Justiției, din reprezentanți ai Ministerului Justiției, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Inspectoratului Național de Probațiune, precum și experți-psihologi judiciari atestați. Comisia se instituie și activează în baza propriului regulament aprobat prin ordinul ministrului justiției.

(3) În baza deciziei Comisiei speciale, Administrația Națională a Penitenciarelor inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea unei soluții prevăzute de prezenta lege.

va putea aplica actul de amnistie, ceea ce constituie o irosire a timpului și forțelor organului de urmărire penală, care se va concentra pe avansarea investigației, chiar dacă procesul penal este sortit încetării.

Expunerea art.1 alin.(2) în următoarea redacție:

„(2) Aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate se decide de Comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – *Comisie specială*), instituite în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Național de Probațiune, precum și experți psihologi-judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordin al ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordin al ministrului justiției.”

Expunerea art.1 alin.(3) în următoarea redacție:

„(3) În baza deciziei Comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.”

Completarea art. 1 din proiectul de lege, pentru determinarea instituției responsabile de evaluarea persoanei în privința căreia se va aplica amnistia, cu alin.(4), cu următorul cuprins:

„(4) Aplicarea amnistiei în privința persoanelor bănuite, învinuite se decide de procuror la faza de urmărire penală, iar în privința persoanelor inculpate care cad sub incidența art. 2 alin. (3) din prezenta lege se decide de instanța de judecată la

Se acceptă

Se acceptă

Se acceptă

	<p>faza de judecare.” Completarea art.1 cu alin. (5), cu următorul cuprins: „(5) Condamnatul poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers instanței de judecată, pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie doar dacă a fost refuzat de Comisia specială privind aplicarea amnistiei.”</p> <p>Deputat Olesea STAMATE Articolul 1 se completează cu nou alineat cu următorul cuprins: „(6) Bănuitul, învinuitul poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers instanței de judecată, pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie doar dacă a fost refuzat de procuror.”</p> <p>Centrul Național Anticorupție Redactarea alin.(2) în vederea stabilirii numărului total de membri ai Comisiei speciale, precum și a numărului de reprezentanți delegați din partea fiecărei instituții și părți enumerate. Completarea art.1 cu o prevedere suplimentară care sa specifice expres faptul că prevederile de la art.1 alin. (2) și (3) nu aduc atingere dreptului condamnatului de a înainta personal un demers instanței de judecată pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie în temeiul art.272 al in. (2) din Codul de executare</p>	<p>Se acceptă Alineatul (5) devine alineatul (6).</p> <p>Se acceptă Alineatul va avea următorul cuprins: „(5) Bănuitul, învinuitul poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers instanței de judecată, pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie doar dacă a fost refuzat de procuror.”</p> <p>Alineatul (2) a fost expus în redacție nouă.</p> <p>Se acceptă Articolul a fost completat cu un alineat nou privind dreptul condamnatului de a înainta personal un demers instanței de judecată pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Art. 2. – (1) Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova La art. 2: La alin. (3), cuvintele „vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată” se propune a fi substituit cu cuvintele „vinovăția</p>	<p>Se acceptă</p>	

<p>pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 9 ani, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(2) Încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite, sau inculpatului.</p> <p>(3) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) și (2), instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată și inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 7.</p>	<p>inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost dovedită”, iar cifra „7” se va substitui cu cifra „6”.</p> <p>Deputat Olesea STAMATE La art. 2 alin. (1) cifra „9” se substituie cu cifra „7”.</p> <p>Deputat Liliana GROSU Articolul 2: se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹)Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi, de persoana care la data comiterii infracțiunii nu a atins vârsta de 18 ani.”</p> <p>la alineatul (2), după textul „alin. (1)” se completează cu textul „și alin. (1¹)”; la alineatul (3), după textul „alin. (1)” se completează cu textul „, (1¹)”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>alineatul va avea următorul cuprins: „(2)Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi, de persoana care la data comiterii infracțiunii nu a atins vârsta de 18 ani.”</p> <p>Alineatele (2) și (3) devin alineatele (3) și (4).</p> <p>Se acceptă textul „alin.(1¹)” se substituie cu textul alin.(2)”</p> <p>Se acceptă textul „alin.(1¹)” se substituie cu textul alin.(2)”</p>
<p>Art. 3. – Se absolvă de executarea pedepsei persoanele care au fost condamnate cu amânarea executării pedepsei conform art. 96 din Codul penal nr. 985/2002, până la intrarea în vigoare a prezentei legi.</p> <p>Art. 4. – (1) Se absolvă de executarea pedepsei femeile care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnate la pedeapsa cu închisoare pe un termen de până la 7 ani inclusiv, au copii în vârstă de până la 12 ani și nu au fost decăzute din drepturile părintești.</p> <p>(2) Se absolvă de executarea pedepsei femeile care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnate la pedeapsa cu închisoare pe un</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova La art. 4: Cu referire la art. 4 din proiectul de lege, menționăm că potrivit Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, la art. 96 vârsta copiilor minori aflați la întreținerea persoanei condamnate o constituie 8 ani și nu 12 ani, așa cum prevede proiectul de lege. Aceleași prevederi referitoare la vârsta maximă a copiilor minori (8 ani) pentru care</p>	<p>Se acceptă Alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Se absolvă de executarea pedepsei femeile gravide și femeile care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnate la pedeapsa cu închisoare pe un termen de până la 9</p>

termen de până la 9 ani inclusiv, au 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 12 ani și nu au fost decăzute din drepturile părintești.

operează amânarea executării pedepsei se regăsească la art. 42 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 și la art. 173 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004. De asemenea, atragem atenția asupra necesității existenței unei argumentări obiective de stabilire a vârstei copiilor minori la 12 ani și nu la cea de 8 ani, așa cum prevede art. 96 din Codul penal, pentru asigurarea coerenței sistemice a normelor de drept penal.

Deputat Ersilia QATRAWI:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Se absolvă de executarea pedepsei femeile gravide și persoanele care pînă la întrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnate la pedeapsa cu închisoare pe un termen de pînă la 7 ani inclusiv, au copii în vîrstă de pînă la 12 ani și nu au fost decăzute din drepturile părintești.”

Guvernul Republicii Moldova

În ceea ce privește art. 4 alin. (2) din proiectul de lege, este necesară existența unei justificări rezonabile pentru aplicarea condițiilor cumulative pentru femeile condamnate, care constau în stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de până la 9 ani și existența a 3 sau mai multor copii cu vârsta de până la 12 ani (a se revizui vârsta) pentru care nu au fost decăzute din drepturile părintești. *Considerăm justificat excluderea alin. (2) din art. 4 al proiectului de lege.* Menționăm că prevederile alin. (1) din art. 4 reprezintă un garant al principiului umanismului și al interesului superior al copilului și în același timp justifică scopul instituției amnistiei în general.

ani inclusiv, au copii în vîrstă de pînă la 8 ani și nu au fost decăzute din drepturile părintești.”

Se acceptă parțial

Alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Se absolvă de executarea pedepsei femeile gravide și femeile care pînă la întrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnate la pedeapsa cu închisoare pe un termen de pînă la 9 ani inclusiv, au copii în vîrstă de pînă la 8 ani și nu au fost decăzute din drepturile părintești.”

Se acceptă

Alineatul (2) se exclude

Deputat Olesea STAMATE

Articolul 4 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„(2) Se absolvă de executarea pedepsei bărbații care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnați la pedeapsa cu închisoare pe un termen de până la 7 ani inclusiv, cu excepția cazurilor când a fost condamnat pentru acte de violență în familie sau pentru alte infracțiuni îndreptate împotriva familiei, au copii în vârstă de până la 8 ani, nu au fost decăzuți din drepturile părintești, este unicul părinte și educă singur copii.”

Deputat Liliana GROSU:

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Se absolvă de executarea pedepsei persoana în vârstă de până la 18 ani care până la intrarea în vigoare a prezentei legi, a fost condamnată la pedeapsă cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave.”

Deputat Ana RACU

Art. 4 se completează cu un alineat nou:

„(3) Se absolvă de executarea pedepsei minorii care, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, au fost condamnați la pedeapsă cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave.”

Art. 4 se completează cu un alineat nou:

„(4) Se absolvă de executarea pedepsei stabilite cu aplicarea măsurii de constrângere cu

Se acceptă parțial

alineatul va avea următorul cuprins:

„(2) Se absolvă de executarea pedepsei bărbații care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnați la pedeapsa cu închisoare pe un termen de până la 7 ani inclusiv, cu excepția cazurilor când a fost condamnat pentru acte de violență în familie, au copii în vârstă de până la 8 ani, nu au fost decăzuți din drepturile părintești, este unicul părinte și educă singur copii.”

Se acceptă

Se acceptă

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Se absolvă de executarea pedepsei persoana în vârstă de până la 18 ani care până la intrarea în vigoare a prezentei legi, a fost condamnată la pedeapsă cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave.”

Se acceptă

		<p>caracter educativ de a participa la un program probațional, minorii care, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, au fost condamnați la pedeapsă cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave.”</p> <p>La alineatul (2) se propune a nu limita vârsta minorilor până la 12 ani. Plafonarea vârstei până la 12 ani ar putea reprezenta un impediment (de ex. în aceeași familie doi copii au vârste până la 12 ani, iar alții trei au vârste între 13-16 ani și asta ar crea dificultăți la aplicare). Amnistia trebuie să se refere la corectarea și resocializarea persoanei, nu doar la vârsta copiilor aflați la întreținere, pentru că și cei de 14-16 ani necesită întreținere și educație.</p>	<p>Alineatul (2) din proiect se exclude. A se vedea supra.</p>
	<p>Art. 5. – Se absolvă de executarea pedepsei stabilite persoanele condamnate la pedeapsa cu închisoarea, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru săvârșirea infracțiunii din imprudență, dacă fapta nu a cauzat decesul victimei.</p>	<p>Avocatul Poporului</p> <p>Se propune modificarea articolului 4 din proiectul de lege, și anume, de a modifica cuvântul „femeile” cu cuvântul „persoanele”, având în vedere că ambii părinți au aceleași drepturi și îndatoriri față de copiii lor minori, cu excepția cazurilor când persoana a fost condamnată pentru acte de violență în familie sau pentru alte infracțiuni îndreptate împotriva familiei.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.10/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 5 din Legea nr.188 din 10 iulie 2008 privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului (<i>Sesizarea nr.34g/2019</i>) (<i>pretinsa discriminare a bărbaților condamnați la închisoare care au copii în vârstă de până la 8 ani</i>)</p> <p>Articolul se completează cu un alineat nou care prevede absolvirea de răspundere a bărbaților care au copii până la vârsta de 8 ani.</p> <p>A se vedea supra.</p>
		<p>Deputat Ana RACU</p> <p>Articolul 5 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) În privința persoanelor condamnate pentru infracțiunile comise cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanelor,</p>	<p>Nu se acceptă</p>

	<p>imprudentă, dacă fapta nu a cauzat decesul victimei.</p>	<p>„(2) În privința persoanelor condamnate pentru infracțiunile comise cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanelor, prevederile alin. (1) se aplică cu liberarea condiționată înainte de termen conform art. 91 din Codul penal și aplicarea obligației de a participa la program probațional”</p>	
<p>Art. 6. – (1) Prevederile art. 1 – 5 nu se aplică persoanei:</p> <p>a) condamnate la detenție pe viață și care nu au a executat cel puțin 25 de ani de închisoare sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoarea sau în pedeapsa detenției pe viață;</p> <p>b) învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârșirea, cu intenție, a unei infracțiuni în locurile de detenție;</p> <p>c) învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–139; art. 140 alin. (2); art. 140¹–145; art. 151; art. 158 alin. (2) – (4); art. 164 alin. (2) și (3); art. 165; art. 166 alin. (2) și (3); art. 166¹; art. 167; art. 168 alin. (2) și (3); art. 171; art. 172; art. 174–175¹; art. 179 alin. (3); art. 181²; art. 186 alin. (5); art. 187 alin. (2) – (5); art. 188; art. 189 alin. (2) – (6); art. 191 alin. (5); art. 201¹; art. 205–206; art. 208–209; art. 211 alin. (2); art. 212 alin. (2) – (4); art. 216 alin. (3); art. 217 alin. (4); art. 217¹ alin. (3) și (4); art. 217³; art. 217⁴ alin. (2) și (3); art. 217⁶; art. 219 alin. (2); art. 220 alin. (2) și (3); art. 236; art. 237; art. 238 alin. (2); art. 239 alin. (2); art. 239¹; art. 239²; art. 240 alin. (3) și (4); art. 243; art. 245; art. 245¹⁻¹²; art. 246–246¹; art. 247 alin. (2); art. 248 alin. (3)–(7); art. 248¹; art. 248²; art. 252 alin. (2) – (4); art. 257–art. 258; art. 260¹–261¹; art. 264 alin. (4) – (6); art. 264¹; art. 275; art. 278–280; art. 282–284; art. 285;</p>	<p>Deputat Olesca STAMATE</p> <p>Articolul 6 alineat (1): litera c): se completează cu următorul text: „art. 160 alin. (3); art. 169 alin. (2); art. 183 alin. (2); textul „art. 303-322” se substituie cu textul „art. 303-315” textul „art. 322 alin. (2) se substituie cu textul „art. 322 alin. (2) – (6)” litera g) se exclude.</p> <p>Guvernul Republicii Moldova</p> <p>La art. 6: La art. 6 din prezentul proiect de lege urmează a fi inclusă excepția de la aplicarea legii cu privire la amnistie în privința persoanelor învinuite, inculpate sau condamnate pentru una din infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepțional de grave conform Codului penal, sau calificate ca fiind infracțiuni grave conform art. 7¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961. Raționamentul includerii excepției formulate constă în faptul că proiectul de lege nu prevede printre excepțiile de la aplicarea legii cu privire la amnistie infracțiunile pentru care este prevăzută ca pedeapsă detențiunea pe viață în conformitate cu Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961. Or, lit. e) de la</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>	

<p>art. 286; art. 289-289³; art. 292; art. 295 alin. (1) - (6); art. 295¹ alin. (1) și (2); art. 295² alin. (1) - (3); art. 303-322; art. 322 alin. (2); art. 324-329; art. 330²; art. 332 -335¹; art. 337- 343; art. 344 alin. (2); art. 345; art. 347; art. 349; art. 352 alin. (3); art. 360; art. 362¹ alin. (3); art. 365 alin. (2) și (3); art. 368 alin. (2); art. 369 alin. (3); art. 370 alin. (2) și (3); art. 385-388;</p> <p>d) care a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 166¹ alin. (2) - (4), precum și a săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171-175¹, 201, 206, 208 - 208² din Codul penal nr. 985/2002;</p> <p>e) învinuite, inculcate sau condamnate pentru una din infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961: art. 63; art. 72 alin. (2); art. 101¹; art. 103; art. 103¹ alin. (2); art. 104; art. 105²; art. 107 alin. (3) și (4); art. 112¹; art. 112³; art. 113¹; art. 113²; art. 115¹; art. 116 alin. (2); art. 124¹ alin. (2); art. 136; art. 155⁴; art. 155⁶ alin. (2); art. 156 alin. (2); art. 157 alin. (3) și (4); art. 164⁹ alin. (3); art. 177 alin. (4)-(6); art. 184 alin. (3); art. 187¹ alin. (1); art. 189; art. 198¹; art. 200-203²; art. 206; art. 224; art. 224²; art. 224³; art. 224⁶ alin. (2); art. 225³; art. 262; art. 263; art. 266; art. 269;</p>	<p>alin. (1) art. 6 din proiectul de lege prevede un șir de infracțiuni mai ușoare comparativ cu art. 7¹ din Codul penal din 1961, iar unele dintre infracțiunile calificate ca fiind grave în sensul art. 7¹ lipsesc din proiect.</p> <p>În eventualitatea neincluzerii excepției nominalizate referitoare la inaplicabilitatea amnistiei persoanelor condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor grave conform art. 7¹ din Codul penal din 1961, cărora inclusiv le-a fost stabilită pedeapsa detențiunii pe viață, acestea urmează a fi necondiționat liberate de răspundere penală prin aplicarea amnistiei. Din aceste considerente, nu poate fi determinat raționamentul unei astfel de soluții. De asemenea, neincluzerea excepției formulate mai sus creează un tratament diferențiat dintre persoanele condamnate sub imperiul vechiului cod penal și cele condamnate conform codului în vigoare, or printre infracțiunile enumerate la art. 6 alin. (1) lit. c) se regăsesc și infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave și excepțional de grave, care după fapta prejudiciabilă ar echivala cu infracțiunile grave enumerate în art. 7¹ din vechiul cod penal.</p>	<p>Se acceptă.</p>	<p>De asemenea, se constată lipsa unui raționament logic în stabilirea unui tratament diferențiat dintre persoanele învinuite, inculcate sau condamnate pentru una din infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepțional de grave conform Codului penal (cărora le poate fi aplicată amnistia) și persoanele învinuite, inculcate sau condamnate pentru unele dintre infracțiunile de la lit. c) al aceluiași articol, care sunt calificate ca fiind ușoare, mai puțin grave sau grave (cărora amnistia nu le poate fi aplicată). Spre exemplu, infracțiunile din art. 312, 316 alin.</p>
<p>f) învinuite, inculcate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în baza actului de grațiere sau de amnistie, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni;</p> <p>g) condamnate care, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, a fost declarată, în condițiile legislației, violator al regimului de detenție; precum și condamnatului față de care este aplicată sancțiunea disciplinară de transferare a</p>			

condamnatului în regim inițial, prevăzută la art. 246 alin. (1) lit. g) din Codul de executare nr. 443/2004; h) în privința căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal nr. 985/2002.

(2) La aplicarea alin.(1) nu se va ține cont de antecedentele penale ale persoanei reabilitate și nici de antecedentele penale stinse în modul stabilit de legislație.

(1), 319, 322 alin. (2), din Codul penal prevăd o pedeapsă maximă cu închisoarea de 2 ani, iar potrivit art. 16 alin. (2) din același cod sunt calificate ca fiind infracțiuni ușoare și sunt exceptate de la amnistie, or acestea se regăsesc la art. 6 alin. (1) lit. c) din proiectul de lege.

Astfel, propunem completarea art. 6 alin. (1) cu lit. b) cu următorul cuprins: „b) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una din infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave, sau excepțional de grave conform Codului penal nr. 985/2002, sau calificate ca fiind infracțiuni grave conform art. 7¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961.”

Tot în acest context, urmează ca autorul proiectului să includă și prevederea referitoare la exceptarea persoanelor condamnate anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave de la aplicarea amnistiei. Or, persoana care săvârșește o infracțiune în stare de recidivă reflectă pericolozitatea acestuia, făptuitorul perseverând în activitatea infracțională. El dovedește prin aceasta că atât controlul, cât și corecția pe care le exercită condamnarea sau executarea unei pedepse pentru o infracțiune, nu sunt eficiente în cazul său. Reluarea activității infracționale după ce făptuitorul a fost condamnat definitiv pentru o altă infracțiune săvârșită anterior reprezintă un indice de incorrigibilitate de nărvire a infractorului și care duce la o reacție represivă mai energică și la înlăturarea recidivistului de la beneficiul unor acte de clemență. De asemenea, includerea unei astfel de excepții este judicioasă în primul rând din considerentul că potrivit art. 34 din Codul penal

Se acceptă

[Recidiva] se consideră a fi periculoasă sau deosebit de periculoasă recidiva dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune intenționată gravă sau deosebit de gravă a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă; dacă persoana anterior condamnată pentru o infracțiune excepțional de gravă a săvârșit din nou o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă. De asemenea, caracterul periculos și deosebit de periculos al recidivei determină aplicabilitatea art. 82 din Codul penal, care stabilește că mărirea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximumul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a codului.

Astfel, propunem completarea art. 6 alin. (1) cu textul „bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;”.

Autorul proiectului urmează să analizeze suplimentar toate infracțiunile enumerate la art. 6 alin. (1) lit. c), exceptate de la amnistie, întrucât în această listă se regăsesc și infracțiuni ușoare și mai puțin grave, fără ca în Nota informativă a proiectului să existe o justificare. Totodată, propunem completarea art. 6 alin. (1) lit. c) cu art. 190 alin. (5) – escrocheria în proporții deosebit de mari, art. 196 alin. (4) – cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere; art. 244 – evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, infracțiuni care au fost săvârșite în

Se acceptă

		<p>contextul fraudei bancare și devalizării sistemului bancar din Republica Moldova.</p> <p>De asemenea, pentru a asigura protejarea intereselor victimei infracțiunii, în proiectul de lege urmează a fi inclusă prevederea referitoare la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de către persoanele învinuite, inculpate sau condamnate, ținând cont de prejudiciul stabilit prin hotărârea judecătorească.</p> <p>Textul „art. 1 – 5 ” de substituit cu textul „art. 2, 4 – 5”.</p> <p>La alin. (2), în cuvintele „nu se va ține cont” se propune ca verbul să fie expus la timpul prezent, în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
	<p>Art. 7. – Persoanele condamnate, care execută pedeapsa și sunt plasate într-o comunitate terapeutică sau care sunt supuse tratamentului împotriva alcoolismului, narcomaniei, toxicomaniei sau unei boli venerice, se amnistiază în condițiile prezentei legi după finalizarea tratamentului.</p>	<p style="text-align: center;">Direcția generală juridică</p> <p>În scop de rigoare redacțională trimiterea articolului „art. 322 alin.(2)” să se substituie cu cuvintele „art. 323 alin.(2)”</p> <p style="text-align: center;">Guvernul Republicii Moldova</p> <p>La art. 7 se atrage atenția că în prezent, în cadrul sistemului administrației penitenciare este creată doar o singură comunitate terapeutică pentru persoanele cu istoric de consum al drogurilor, substanțelor narcotice sau psihotrope, care <i>stricto sensu</i> nu constituie un tratament medical și se efectuează în exclusivitate de bunăvoie, la cererea condamnatului. De aceea, se consideră neoportună diferențierea respectivei categorii de condamnați, de vreme ce plasarea lor în comunitatea terapeutică constituie mai degrabă o progresie a procesului corecțional. Prin urmare, se accentuează că persoanele care se află pe calca corijării trebuie încurajați în procesul lor de resocializare și nu</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>Articolul 7 din proiect se exclude</p>

		<p>invers. În acest sens, propunem excluderea acestui articol din proiect.</p>	
<p>Art. 8. – (1) Persoanei condamnate la închisoare căreia nu i se pot aplica prevederile art. 1 – 6, i se reduce termenul de pedeapsă la data intrării în vigoare a prezentei legi după cum urmează:</p> <p>a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv;</p> <p>b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani;</p> <p>c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani;</p> <p>d) până la 20 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață, în condiția lipsei riscului de recidivă mediu sau redus, constatat de expertul-psiholog judiciar atestat;</p> <p>e) cu o treime, dacă persoana condamnată în momentul comiterii infracțiunii avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 ani.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică persoanei care cade sub incidența art. 5 alin. (1) lit. a), c), d) sau g).</p> <p>(3) În cazul persoanei al cărei termen de pedeapsă pentru aceeași infracțiune a fost redus anterior în temeiul unui act de amnistie sau de grajiere, reducerea repetată a termenului în baza prezentei legi nu poate fi efectuată.</p>	<p>Comisia juridică, numiri și imunități Modificare redacțională. Textul preambulului alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Persoanei condamnate la închisoare la data intrării în vigoare a prezentei căreia nu i se pot aplica prevederile art. 1 – 6, i se reduce termenul de pedeapsă legi după cum urmează.”</p> <p>Deputat Olesea STAMATE Articolul 8: alineatul (1) se completează cu o literă nouă cu următorul cuprins: „g) cu o treime condamnaților care au vârsta mai mare de 60 ani, și condamnaților cu dizabilități severe și accentuate.” alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică persoanei care cade sub incidența art. 6 alin. (1) lit. a), b), c), e) sau g).” Se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „(4) O persoană condamnată poate beneficia de o singură reducere a termenului de pedeapsă prevăzută de prezenta lege.”</p> <p>Guvernul Republicii Moldova La art. 8: La alin. (1), textul „art. 1 – 6” se va substitui cu textul „art. 4 – 6”; Totodată, atragem atenția la lit. d) în partea ce ține de reducerea termenului de închisoare pentru condamnații la detențiune pe viață. Codul penal admite înlocuirea detențiunii pe viață cu pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 30 de ani, în cazul</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>	

înlocuirii detențiunii pe viață cu o pedeapsă mai blândă, cu titlu de grațiere – art. 70 alin. (5) și liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen art. 91 alin. (5). În același sens, utilizarea textului „până la 20 de ani” din art. 8 alin. (1) lit. d) creează echivocuri la interpretarea normei și stabilirea pedepsei finale. Or, instanța poate decide înlocuirea detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii pe un termen de 20 de ani sau chiar mai mic cum ar fi 15 sau 19 ani, ceea ce contravine principiilor stabilite de Codul penal în partea ce ține de limita minimă a închisorii în cazul comutării pedepsei cu detențiunea pe viață.

Propunem reformularea în art. 8 alin. (1) a lit. d) în următoarea redacție „d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață, în condiția lipsei riscului de recidivă mediu sau redus, constatată de expertul psiholog-judiciar atestat.”

Se propune completarea cu lit. f), cu următorul cuprins:

„f) cu o pătrime, condamnaților care au vârsta mai mare de 60 ani, dacă nu se încadrează în categoria prevăzută la lit.a)”

De remarcat faptul că textul normei nu conține reglementări referitoare la reducerea termenului de pedeapsă pentru persoanele condamnate care la momentul săvârșirii infracțiunii nu au atins vârsta de 18 ani similar categoriei de condamnați stabilită la lit. e). Or, textul proiectului nu conține reglementări specifice referitoare la condițiile de eligibilitate din punctul de vedere al vârstei subiecților la care se referă. În aceste condiții, se creează premisa unei situații favorizante pentru persoanele care au comis infracțiuni la vârsta de 18-21 de ani, în detrimentul persoanelor care au comis

Se acceptă

Se acceptă parțial

Se completează cu lit. g), cu următorul cuprins:
„g) cu o treime condamnaților care au vârsta mai mare de 60 ani, și condamnaților cu dizabilități severe și accentuate.”

Proiectul se completează cu prevederi prin care se reduce termenul pentru persoanele condamnate, care la momentul săvârșirii infracțiunii nu aveau vârsta de 18 ani.

	<p>infracțiunea în timpul minoratului. La alin. (2), textul „art. 5” se substituie cu textul „art. 6”, în contextul referirii la articolul ce stabilește excepțiile de la aplicabilitatea amnistiei.</p> <p>Deputat Ana RACU Art. 8 alin.(1) se va completa cu lit. f) cu o doime dacă persoana condamnată în momentul comiterii infracțiunii era minoră.</p> <p>Avocatul Poporului Se propune completarea proiectului de lege cu prevederi prin care se absolvă de pedeapsă sau se reduce termenul pentru următoarele categorii de persoane: persoanele în etate (cu vârsta de peste 60 sau 65 de ani), persoanele cu dizabilități, persoanele care suferă de boli grave, etc. O altă categorie de persoane, care nu se regăsește în proiect sunt persoanele condamnate, care la momentul săvârșirii infracțiunii nu aveau vârsta de 18 ani, pe care le propun pentru a fi introduse în proiect.</p> <p>Direcția generală juridică La alin.(f) lit.d), cu referire la reducerea termenului de pedeapsă persoanelor condamnate la detențiune pe viață pînă la 20 de ani, atenționăm că nu este clar din care termen se va face reducerea termenului de pedeapsă pentru condamnații pe viață, în contextul că nu este definit un termen de detențiune pe viață. De asemenea, atenționăm că în articolul vizat, nu este prevăzut o normă ce ar reduce termenul de pedeapsă pentru persoanele condamnate care la momentul comiterii infracțiunii aveau vârsta de pînă la 18 ani.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă litera f) va avea următorul cuprins: „f) cu o doime dacă persoana condamnată în momentul comiterii infracțiunii era minoră.”</p> <p>Proiectul se completează cu prevederi prin care se absolvă de pedeapsă sau se reduce termenul pentru persoanele cu vârsta de peste 60 ani, persoanele cu dizabilități și persoanele condamnate, care la momentul săvârșirii infracțiunii nu aveau vârsta de 18 ani.</p> <p>lit. d) va avea următorul cuprins: „d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață, în condiția lipsei riscului de recidivă mediu sau redus, constatat de expertul psiholog-judiciar atestat;” A se vedea supra</p> <p>Proiectul se completează cu prevederi prin care se reduce termenul pentru persoanele condamnate, care la momentul săvârșirii infracțiunii nu aveau vârsta de 18 ani.</p>
--	--	--

	<p>Art. 9. – Se absolvă de pedeapsă complementară, cu excepția pedepsei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anulara acestui drept, persoana în privința căreia se aplică prevederile art. 2–5 și 8.</p>		
	<p>Art. 10. – (1) Prevederile prezentei legi se aplică persoanelor care cad sub incidența normelor Codului penal nr. 985/2002 sau ale Codului penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, inclusiv celor condamnate de instanțele de judecată ale Republicii Moldova, indiferent de locul de executare a pedepsei, și persoanelor condamnate de instanțele de judecată ale altor state, care execută pedeapsa în Republica Moldova.</p> <p>(2) În cazul în care persoana învinuită sau inculpată este cetățean străin în privința căruia, în temeiul art. 2, încetează procesul penal în curs de urmărire penală sau în curs de judecare, ori are loc liberarea de executarea pedepsei, pronunțată prin sentință de condamnare, organul de urmărire penală sau instanța de judecată asigură informarea despre acest fapt, în modul prevăzut de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, a organului competent din statul al cărui cetățean este persoana absolvită de răspunderea penală.</p> <p>(3) În cazul în care persoana condamnată de instanța de judecată a Republicii Moldova execută pedeapsa pe teritoriul unui alt stat (statul executării hotărârii), Ministerul Justiției, conform prevederilor tratatului internațional la care Republica Moldova este parte, asigură informarea organului competent din statul executării hotărârii</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova</p> <p>La art. 10:</p> <p>La alin. (3) atragem atenția că, potrivit conceptului proiectului, decizia cu privire la înaintarea demersului nu aparține Administrației Naționale a Penitenciarelor, ci Comisiei speciale privind aplicarea amnistiei.</p> <p>De asemenea, proiectul nu prevede o normă expresă privind aplicarea amnistiei pentru persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni. În acest sens, considerăm că incidența actului de amnistie trebuie să fie raportată la fiecare pedeapsă în parte, stabilită în cadrul concursului de infracțiuni, astfel că pedeapsa rezultantă urmează a fi desfăcută. În lipsa unei astfel de prevederi, există riscul stabilirii unei practici judiciare neuniforme.</p> <p>În contextul raționamentelor expuse, propunem completarea proiectului după art. 9 cu un articol nou cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 10 – Persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi.”</p>	<p style="text-align: right;">Se acceptă</p>

	<p>despre adoptarea actului de amnistie și solicită acestuia materialele necesare soluționării aplicării amnistiei. În temeiul materialelor obținute, Administrația Națională a Penitenciarelor înaintează instanței de judecată competente un demers în care îi solicită să se pronunțe asupra aplicării sau neaplicării actului de amnistie. Ministerul Justiției asigură informarea organului competent din statul executării hotărârii despre decizia pronunțată de instanța de judecată.</p> <p>(4) În cazul în care persoana condamnată de instanța de judecată a unui alt stat (statul pronunțării hotărârii) execută pedeapsa în Republica Moldova și a fost absolvită în tot sau în parte de pedeapsă în temeiul prezentei legi, Ministerul Justiției asigură informarea organului competent din statul pronunțării hotărârii despre acest fapt în conformitate cu tratatul internațional la care Republica Moldova este parte.</p>		
	<p>Art. 11. – Stingerea antecedentelor penale sau reabilitarea persoanelor care urmează să fie liberate de răspundere sau de pedeapsă în temeiul prezentei legi se decide conform art. 111 și 112 din Codul penal nr. 985/2002.</p>		
	<p>Art. 12. – Guvernul Republicii Moldova:</p> <p>(1) va întreprinde măsurile necesare pentru a asigura executarea prezentei legi și va asigura finanțarea cheltuielilor necesare pentru executarea prezentei legi.</p> <p>(2) vă informa, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare, Parlamentul Republicii Moldova despre rezultatele executării prezentei legi.</p>		
	<p>Art. 13. – Ministerul Justiției, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aproba Regulamentul de organizare și funcționare a</p>		

	<p>Comisiei speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate.</p> <p>Art. 14. – Administrația Națională a Penitenciarelor, în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Comisiei speciale lista condamnaților care cad sub incidența prezentei legi.</p>	<p>Deputat Olesea STAMATE Articolul 14 se exclude</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Art. 15. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Guvernul Republicii Moldova La art. 15 se va ține cont că, potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Totodată, alin. (3) al acestui articol dispune că „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Astfel, intrarea în vigoare a proiectului la data publicării trebuie să fie argumentată în nota informativă.</p>	<p>Nu se acceptă</p>

Olesea STAMATE
Președintele Comisiei